

Kotimaa

PIETARSAARI

Hirvi loikki yli piha-aitojen

Vauhko hirvi ryntäili sunnuntaina Skatan asuinalueella Pietarsaareissa Pohjanmaalla. Poliisit hätyyttivät hirven metsään.

Poliisi kertoo, että hirvi juoksuteltti pihalta toiselle pitkin ja poikin Skatan kapeita katuja. Poliiseilla oli työtä saada aitojen yli hyppövä hirvi oikeaan suuntaan, mutta lopulta eläin saatiin ohjattua asuinalueen ulkopuolelle Alholminkatua pitkin aina Ristikarin koulun ohihite metsään.

Ihmisasutuksen keskele ekssy hirviä juuri keväisin. Kyseessä ovat viime vuoden vasat, jotka emot ovat vieroittaneet pois hoivastaan ja uusien vasojen tieltä.

Yrittäjäksi syntynyt, pitkää päivää tekemään oppinut

Otto Haggrén: 14-vuotias, joka huusi koulun irtaimiston ja työllisti pari kaveriaan.

JÄMSÄ
Anne Lius-Liimatainen

Jämsäläinen **Otto Haggrén** kertoo olevansa ihan tavallinen 14-vuotias. Tätä on vaikea uskoa, sillä nuori mies puhuu ja tekee työtä kuin aikamies.

Viimeiset neljä vuotta Otto on toiminut koulunkäynnin lomassa yrittäjänä. Kipinä omaan yritykseen syntyi pihattalin siivouksesta, jonka yhteydessä poika löysi mielenkiintoista tavaraa.

– Isä minulle totesi silloin, että niistä romuista voisi vaikka saada rahaa. Siitä se sitten lähti, Otto puhelee kuin suoraan televisiomainoksen sloganista. Erilaisen metalliromun ke-

räämisen Otto oli isänsä **Ari Haggrénin** mukaan aloittanut tosin jo aiemmin. Pihattalin siivous antoi loppusäyksen pojan aatokseksi omasta yritystoiminnasta.

Otto keräsi aluksi rautaromua vähän sieltä ja täältä myydäkseen sitä eteenpäin. Jämsän seudulla tieto pojan innostuksesta romuun kuitenkin levisi pian. Työtä riitti ja riittää yhä.

– Tällä hetkellä meille tulee tilauksia mautilojen tyhjennyksiin. Tilat autioituvat ja romua jää paljon nurkkiin, me käymme ne sitten tyhjentämässä, Otto kertoo.

Apunaan Otolla on isänsä lisäksi isoisänsä **Harri Haggrénin**.

Kaikki kolme ovat yrittäjiä, kuten oli myös Arin pappakin, Oton nimikaima.

Yrittäjäsuvun vesa onkin saanut virtaa yrittäjäyteen jo syntytyslaitoksesta, kuten pappahaggrén on todennut.

Perhe on ollut tärkeä tuki Oton yrittäjäydellemme, ennen kaikkea paperityön tekemisessä ja romujen kuljetuksissa murskaamolle.

Tuorein Oton tempauksista on keväinen huutokauppareissu. Jämsän keskustassa sijaitsevan Seppolan koulun irtaimisto huutokaupattiin tänä keväänä kahdessa erässä. Ensimmäisen erän aikana Otto osti itselleen yhden koulusiiven irtaimiston,

toisen huutokaupan aikaan pojan haltuun päätyi koko koulun loppuirtaimisto.

Romua ja metallia koululta onkin löytynyt yllin kyllin. Pelkästään teknisen luokkatiilan suojista pienmetallia kertyi 3500 kilogrammaa.

Yksin Otto ei romun kimppeihin käynyt, vaan hän päätti pyytää kavereitaan apuun. Näin ollen Otto työllistää nyt myös neljä kaveriaan.

– Palkkiota vastaan totta kai. Ihan ovat tykänneet tehdä töitä minulle, Otto kertoo hymyillen.

Koulun tyhjentäminen romusta ja pulpettien purkaminen on täyttännyt mukavasti jämsäläisnuorten vapaa-aajan viime-

sen parin viikon aikana. Hommia piisaakin vielä kesäksi, ja koulun on tarkoitus olla tyhjä elokuuhun mennessä. Otto kuitenkin uskoo, että työ tulee tehdyksi aikaisemmin.

– Tästä pitäisi jo päästä nytkin töihin, poika hoputtaa toimitajan kysymystulvua.

Yrittäjänä myös tulevaisuudessa itsensä näkevä Otto uskoo, että romubisnes tulee kulkemaan hänen matkassaan aina.

Myös Ari-isä uskoo poikansa toiminnan jatkuvuuteen, suunnitelmassa on myös laajentaa toimintaa Jämsän rajojen ulkopuolellekin.

– Kyllähän ihmisten jättämistä romuista yksi mies elää, niin

Rautaromua murskaamolle myyvä Otto Haggrén keräsi Jämsän Seppolan koululta muun muassa pulpettien rautarungot.

paljon sitä tavaraa tänä päivänä meiltä jää, Ari Haggrén toteaa. Nuori yrittäjä ei myönnä rikastuvansa, vaan ennemminkin tienaavan vähän taskuraha. Enää ei pojan tarvitse li-

emmin vanhempien kukkarolla pyöriä, jos mieli tekee vaikka leffaan. – Olen minä ostanut jo käytettyä pyöräkuormaajan ja moottorikelkkan, Otto toteaa.

Mitä eroa on kelillä ja säällä?

Kielenkiintoista

Jyväskylän yliopiston Kielikampuksen asiantuntijat vastaavat lukijoiden kysymyksiin.

Ki Haluaisin kysyä kahden sanan merkityksestä arkikielissä. Sanojen keli ja sää merkitykset menevät usein sekaisin. Eikö keli ole lähinnä esim. liukaus tai hyvä hiihtokeli yms. ja sää esim. poutainen, pitvinen, aurinkoinen jne. Näitä sanoja käytetään jopa sää tiedotuksissa miten sattuu. Onko ko. sanoilla merkitysero, vai "saivartelenko" turhaan? Epätietoinen

Vi Oikeassapa olet, sanan keli peruseritys on Nykysuomen sanakirjan mukaan säästä riippuva teiden tai maaston kulkukelpoisuus (Kolarin aiheutti liukas keli) ja sää taas tarkoittaa ilmakehän tilaa tietyllä alueella tietyssä ajankohtana (Sää kirkastuu illan aikana Keski-Suomessa). Arkipuheessa nämä sanat ovat kuitenkin lähellä toisiaan ja tavallista on kysyä esim. matkoilta tulleelta tuttavalta "millaiset kelit Lontoossa oli" vaikka ei olisikaan kiinnostunut sikeläisten teiden ajokunnosta. Toisaalta, jos kysyy

"millainen keli Lontoossa oli" niin vastaus voi olla "kamalan liukasta, kun eivät älyä hiekoittaa jalkakäytäviä". Mia Halonen, tutkija & Helena Mackay, suunnittelija

Ki Tervehdys, Kieliviisaat! "Mikko Hirvonen on pääsee koko ajan paremmin sinuiksi..." Pari kertaa on löytänyt Keski-suomalaisesta vastaavan on pääsee ilmaisun. Muuttuuko kieli tosiaan tuohon suuntaan, vai onko ihan Ari Mäntylän omaa kielipöytä. "Alkaa pelaa...", "kukki" on jo tullu niin tutuksi, ettei enää hetkauta. Kielellä viisastelusta kiinnostunut papp Pentti Lassila

Vi Tämä kysymys mietitytti meitä kovasti. Turvaudimme Googleen, jonka kautta löytyi lisää esimerkkejä (Ukko-Kolilta on pääsee kivasti myös lumikenkäretkelle. Kirjoittajan "taiteilijan vapaus" on pääsee silloin ryöstäytymään... Kulttuuriratkiaan on pääsee normaalin matkalipun hinnalla.). Joiden perusteella päätimme, että kyseessä on joko kirjoittajan lipsahdus (vrt. "on pääsy", "on päässyt" tai "pääsee") tai että hän on muuttanut mieltään kesken lauseen ja olla-verbi on vain jäänyt tekstiin. Esimerkissä kirjoittaja lienee tarkoittanut "on pääsemässä sinuiksi". On pääsee suomen kielel-

le niin luonnon ilmaus, että muutosta tähän suuntaan on tuskin tapahtumassa.

"Alkaa pelaa" on taas tavallinen Helsingin puhutun kielien taivutus, joka on levinnyt muuallekin ja varmasti edelleen yleisty. Toinen muuttumassa oleva ilmaus liittyy muuten aistimusverbeihin: aikaisemmin tehtiin ero sen välillä kuka katsoi tai maistoi ja mikä oli katsottavana tai maistettavana eli ero ilmausten "maistua joltakin" ja "maistua jollekin" välillä, mutta nykyisin "karkki maistuu mansikalle" (= maistuu mansikalta) ja "karkki maistuu Annikalle" ja jokin "näyttää hyvälle" (ennen "hyvältä"). Varsinkin puhuttu kieli on kuin elävä organismi, johon evoluutio vaikuttaa: kielessä tapahtuu koko ajan kehitystä ja muutoksia, vaikka niitä on yritettykin suitsia. Muuttumisen huomaa esimerkiksi lukissaan vanhempaa kotimaisista kirjallisuutta, jonka kieli kuulostaa – usein lukijan iästä riippuen – joko herttaisen vanhahtavalta tai ärsyttävän kummalliselta. Mia Halonen, tutkija Helena Mackay, suunnittelija

Lähetä kysymyksiä omalla nimellä tai nimimerkillä varustettuna osoitteeseen: kielikampus@jyu.fi tai Kielikampus PL 35 (P) 40014 Jyväskylän yliopisto.

Ähtärissä videopuhelulla asiointia viranomaisien kanssa

ÄHTÄRI
Minna Hiironen

Ähtärin yhteispalvelupisteestä kaupungintalolta pystyy tästä maanantaista lähtien ottamaan yhteyden eri viranomaisiin videokuvan välityksellä.

Ähtäri on yksi valtakunnallisen etäpalvelupilottihankkeen paikkakunnista. Palvelusta haetaan kokemuksia palveluneuvojien työhön ja asiakkaiden palvelutarpeista. Etäpalveluhanke on osa sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaa.

Ähtärin kaupunki toimi pilotina myös aikoinaan yhteis-

Etäpalvelukokeilu alkaa maanantaina koko Suomessa yhteis-

Julkisen hallinnon asiakaspalvelussa painotetaan nyt yhden luokun periaatetta, joka leviää pikkuhiljaa koko Suomeen. Tavoitteena on tarjota kansalaisille samasta palvelupisteestä Kelan, poliisin, verohallinnon, maistraatin, työ- ja elinkeinotoimiston sekä aluehallintovirastojen ja e-työtoimiston palvelut. Yhteispalveluteemaviikko näkyy Ähtärissä avoimien ovien päivänä torstaina 10.5. klo 9–15. Silloin videopuheluyhteyttä voi käydä kokeilemassa asiantunti-

joiden avustuksella. Palveluneuvojina Ähtärissä toimivat kaupungintalon infopisteessä **Anne Kujala**, **Anneli Elovaara**, **Jutta-Kaisa Mikkola** ja **Irma Kuoppala**.

Ähtärin yhteispalvelupisteestä on saatu hyviä kokemuksia. Kelan EP:n vakuutuspiirin johtaja **Liisa Ojalan** mukaan asiointeja on ollut kuukaudessa vajaa 80. Jatkoissa Kelan palvelupiste on avoimena keskiviikkoihin klo 9–12 ja 13–15. Etäpalveluyhteydet toimivat joka päivä.

Poliisipalveluista kysytyjä ovat ajokortti- ja passineuvonta. TE-keskuksen ja maistraatin palveluista ei ole ollut kysyntää kovinkaan paljon.

JOGURTISSA
TUPLASTI ENEMMÄN PROTEIINIA.

VRT.TAVALLINEN JOGURTTI

Uusi Valio PROfeel® on luonnollinen ja täyttävä proteiinivälipala. Se tukee lihastesi kasvua ja pitää sinut vahvana ja energisenä, koska siinä on tavallista enemmän proteiinia ja vain vähän hiilihydraatteja. Valitse täyteläinen rahka, jogurtti tai juoma.

Valio PROfeel® proteiinivälipalat: vanilja- ja mansikkarahka, vadelma-, mansikkamustikka ja maustamaton jogurtti, mansikka-, kaakao- ja maitokahvijuoja.

VALIO.FI/PROFEEL

